

A minap meghozott rehabilitálási törvényről két megközelítésben: elégedettség és fenntartások

A szerb parlament által minap elfogadott rehabilitálási törvény egyrészt válasz a kollektív bűnösség kérdésének kezelésére, másrészt átfogóan kezeli a rehabilitálás ügyét - mondta Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke Varga Istvánnak, az MTI belgrádi tudósítójának adott nyilatkozatában.

A szerb parlament által elfogadott és október 6-án hatályba lépett vagyon visszaszámaztatási és kárpótlási törvény ugyanis nem törölte a kollektív bűnösség elvét, ezért a VMSZ nem szavazott rá, s alkotmányossági felülvizsgálatot helyezett kilátásba. Eközben élesen tiltakozott a magyar kormány is, kilátásba helyezve, hogy nem fogja támogatni Belgrád uniós tagjelöltségi státusát, ha nem változtatnak a törvényen. A VMSZ ezt követően megállapodott a szerb kormánnyal, hogy egy, már érvényben volt rehabilitálási törvény módosított változatával keresnek megoldást a problémára.

"Az új rehabilitálási törvény az egyéni felelősségen alapszik és az ártatlanság vélelméből indul ki. Az egyén esetében az államot kötelezi arra, hogy valakinek a bűnösségét bizonyítsa" - nyilatkozta Pásztor István, majd hozzátette, hogy ebből adódóan "nincsen kollektív bűnösség, csak egyéni felelősség és csak az egyén által elkövetett bűncselekmény".

Mindennek értelmében a "rehabilitálási és a kárpótlási folyamatból csak azok zárhatóak ki, akikről bírósági ítélettel bebizonyították, illetve bebizonyítják, hogy háborús bűncselekményeket követtek el".

Pásztor István nem vitatta, hogy az elkövetkező időszakban, az érintett személyek rehabilitálási folyamatával kapcsolatosan rengeteg megválaszolásra váró kérdés is felmerül majd, és az sem vitatott, hogy a rehabilitálási kérelmek benyújtására megszabott két éves határidő is viszonylag rövid.

"Éppen ezért határozott úgy a VMSZ, hogy létrehoz egy jogsegélyszolgálatot. Az elképzelés részleteit most dolgozzuk ki és reményeink szerint a jövő hét derekára-végére kész tervvel állhatunk ki abban a tekintetben, hogy kinek, hol és miként tudunk a rehabilitálás ügyében tanácsokkal, beadványok elkészítésével, egy szakértői gárdával segíteni" - hangsúlyozta Pásztor István, a VMSZ előtt álló legújabb feladatokat ismertette.

Elmondta: annak lehetőségét is fontolgatják, hogy létrehoznak egy szakértői-ügyvédi gárdát, amely - például - a "kollektív bűnösség alapján" elítéltek esetében vállal majd feladatokat.

A második világháború végén, 1944 őszén a bevonuló partizánok éppen ilyen "kollektív bűnösség" vádját mondták ki a délkelet-bácskai Csúrog teljes magyar lakosságára. Rövid idő alatt ezt a kollektív bűnösséget gyorsan kiterjesztette az újonnan felálló partizán-kommunista hatalom két másik szomszédos település, Zsablja és Mozsor ugyancsak teljes magyar lakosságára is. Sok magyart megöltek, aki pedig ezt túlélte, örökre száműzték erről a három településről.

Matuska Márton évtizedek óta a délvidéki magyarellenes vérengzések szorgos kutatója és avatott ismerője. Az MTI tudósítójának a csúrogi eseményekről és az új rehabilitálási törvényről így nyilatkozott.

"Súlyos fenntartásaim vannak a szerb parlamentben elfogadott új rehabilitálási törvénnyel kapcsolatosan.

Vegyük például azt az eseménysort, ami a Csúrogon élt magyar lakossággal történt. A település teljes magyar lakosságát háborús bűnössé nyilvánították. Erről a tényről dokumentummal is rendelkezem. Olyan bírósági okmányok vannak a birtokomban, amelyek szerint nem csak Csúrog magyar lakosságát nyilvánították háborús bűnössé, hanem a zsabljai magyarokat is" - magyarázza Matuska Márton.

"Véleményem szerint ezeket az embereket, akiket kollektív módon nyilvánítottak háborús bűnössé, kollektívan kellett volna a háborús bűnösség vádja alól is felmenteni, és nem olyan helyzetet teremteni, hogy az érintetteknek egyénienként, méghozzá záros, kétéves határidőn belül kell kérvényezniük rehabilitálásukat, azaz ártatlanságuk bizonyítását" - fogalmazott Matuska.

"A szerb parlament által a minap elfogadott törvény sem mondja ki, hogy ez a rendelet hatályon kívül helyeztetik. A szerb államnak helyre kell hoznia az általa elkövetett valamennyi hibát 1944-től napjainkig, a most elfogadott rehabilitálási törvénnyel együtt, amely - mint említettem - nem nyilvánítja semmissé a kollektív bűnösség elvét" - mondta az MTI belgrádi tudósítójának Matuska Márton.